Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2024/2837

8.5.2024

P9_TA(2023)0396

Ενίσχυση του δικαιώματος συμμετοχής: νομιμότητα και ανθεκτικότητα των εκλογικών διαδικασιών σε ανελεύθερα πολιτικά συστήματα και απολυταρχικά καθεστώτα

Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Νοεμβρίου 2023 σχετικά με σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας όσον αφορά την ενίσχυση του δικαιώματος συμμετοχής: νομιμότητα και ανθεκτικότητα των εκλογικών διαδικασιών σε ανελεύθερα πολιτικά συστήματα και αυταρχικά καθεστώτα (2022/2154(INI))

(C/2024/2837)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ιδίως δε το άρθρο 21 παράγραφος 3,

— έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και το Γενικό Σχόλιο αριθ. 25 σχετικά με το δικαίωμα συμμετοχής στις δημόσιες υποθέσεις, τα δικαιώματα ψήφου και το δικαίωμα ίσης πρόσβασης στη δημόσια διοίκηση,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 3 του πρώτου πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 5(γ) της Διεθνούς Σύμβασης για την κατάργηση πάσης μορφής φυλετικών διακρίσεων,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 7(α) της Σύμβασης για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών

— έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη αρχών των Ηνωμένων Εθνών για τη διεθνή παρακολούθηση των εκλογών,

— έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη των Παγκόσμιων Αρχών για Αμερόληπτη Παρακολούθηση και Έλεγχο Εκλογών εκ μέρους Οργανώσεων Πολιτών, που έχει εγκριθεί από διάφορα δίκτυα παρακολούθησης εκλογών, συμπεριλαμβανομένου του Διεθνούς Δικτύου Εθνικών Ελεγκτών Εκλογών,

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Απριλίου 2000, σχετικά με την εκλογική βοήθεια και παρατήρηση από την ΕΕ (COM(2000)0191),

— έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές των Ηνωμένων Εθνών για τα κράτη σχετικά με την αποτελεσματική εφαρμογή του δικαιώματος συμμετοχής στις δημόσιες υποθέσεις,

— έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Αντιπροέδρου της Επιτροπής / Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 25ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2020-2024» (JOIN(2020)0005),

— έχοντας υπόψη το άρθρο 118 του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A9-0323/2023),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δικαιώματα των πολιτών να συμμετέχουν στη διαχείριση των δημοσίων υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι σε ελεύθερες, διαφανείς, επαληθεύσιμες, περιοδικές και αδιάβλητες δημοκρατικές εκλογές είναι θεμελιώδη, διεθνώς αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα·

B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 21 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ορίζει ότι κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στη διακυβέρνηση της χώρας του και ότι η λαϊκή βούληση, που εκφράζεται με περιοδικές, αδιάβλητες και καθολικές εκλογές, πρέπει να αποτελεί τη βάση της διακυβέρνησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το μήνυμα αυτό επαναλαμβάνεται από το άρθρο 25 στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 5(γ) της Διεθνούς Σύμβασης για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Φυλετικών Διακρίσεων ορίζει ότι τα Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν να απαγορεύσουν και να εξαλείψουν τις φυλετικές διακρίσεις σε όλες τις μορφές τους και να εγγυηθούν το δικαίωμα του καθενός, χωρίς διάκριση φυλής, χρώματος ή εθνικής ή εθνικής καταγωγής, να απολαύει πολιτικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο ισονομίας, ιδίως όσον αφορά το δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές, του εκλέγειν και εκλέγεσθαι· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι ορισμένες κοινωνικές ομάδες όπως οι μειονότητες, τα άτομα με αναπηρία, οι μη μόνιμοι κάτοικοι και οι άστεγοι αντιμετωπίζουν πρόσθετες προκλήσεις και διακρίσεις·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, το δικαίωμα συμμετοχής σε ελεύθερες και δίκαιες εκλογές είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με άλλα βασικά δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, για να ασκείται ουσιαστικά το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι, πρέπει να επικρατεί ένα κλίμα στο οποίο να γίνονται σεβαστά και να ασκούνται όλα τα ατομικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων στην ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων, στην εκπαίδευση, στην ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης, στην ελευθερία του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και του συνεταιρίζεσθαι, στην ελευθερία της θρησκείας και των πεποιθήσεων, στην ασφάλεια και στην πραγματική προσφυγή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διασφάλιση της συμμετοχής των γυναικών είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση ελεύθερων και δίκαιων εκλογών·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις παλαιόθεν εδραιωμένες φιλελεύθερες δημοκρατίες ανά τον κόσμο παρατηρούνται ανησυχητικές τάσεις επιδείνωσης του δημοκρατικού ιστού τους, όπως καταδεικνύεται από την αύξηση του ανελευθερισμού σε ορισμένα κράτη μέλη, τη μείωση των επιπέδων συμμετοχής στις εκλογές, την αυξανόμενη απογοήτευση από τα κύρια πολιτικά κόμματα και την ηγεσία και την άνοδο των ακροδεξιών κομμάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αυξανόμενη ρητορική μίσους που προωθείται από αυτά τα εξτρεμιστικά κόμματα και στοχεύει ευπαθείς κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των εθνοτικών μειονοτήτων και των μεταναστών, δημιουργεί κλίμα βίας και αποτρέπει τις συνθήκες που απαιτούνται για την άσκηση του δικαιώματός τους για συμμετοχή στα κοινά· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανησυχητικές τάσεις διάβρωσης των θεμελιωδών αρχών της βασιζόμενης σε κανόνες διεθνούς τάξης επιδεινώνονται επί του παρόντος σοβαρά από τον παράνομο, απρόκλητο και αδικαιολόγητο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αδιάβλητες δημοκρατικές εκλογές αποτελούν απαραίτητη πτυχή της χωρίς αποκλεισμούς και υπεύθυνης διακυβέρνησης, καθώς παρέχουν εντολή στις αρχές από τους πολίτες·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την οργάνωση Freedom House, το 80% των ανθρώπων ζουν σε χώρες που δεν είναι ελεύθερες ή εν μέρει ελεύθερες, γεγονός που περιορίζει τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματά τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι πάνω από το ένα τρίτο του παγκόσμιου πληθυσμού ζει υπό αυταρχικό καθεστώς·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το δικαίωμα συμμετοχής σε γνήσιες εκλογές παρεμποδίζεται στα αυταρχικά και ανελεύθερα καθεστώτα, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία νομικών και διοικητικών φραγμών που εμποδίζουν την αποτύπωση της βούλησης του λαού και συρρικνώνουν τον χώρο της κοινωνίας των πολιτών, με τον εκφοβισμό των ψηφοφόρων, και με τη διεξαγωγή ψευδών εκλογών με στόχο την εδραίωση της εξουσίας των καθεστώτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκλογές αυτές δεν είναι ελεύθερες, διαφανείς, επαληθεύσιμες, πλουραλιστικές ή δίκαιες, δεν υπόκεινται σε ουσιαστική πολιτική αμφισβήτηση, και θέτουν αδικαιολόγητους περιορισμούς στο δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αυθαίρετες και πολιτικά κατασκευασμένες εκπτώσεις υποψηφίων της αντιπολίτευσης αποτελούν επίσης εργαλεία που χρησιμοποιούσαν ανέκαθεν τα αυταρχικά καθεστώτα για να παρεμβαίνουν στις εκλογικές διαδικασίες·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα αυταρχικά και ανελεύθερα καθεστώτα τείνουν διαρκώς να προβάλλουν ένα αφήγημα που παρουσιάζει τις αντιδημοκρατικές εκλογές τους ως γνήσιες, προκειμένου να αποκτήσουν διεθνή και εγχώρια νομιμότητα, η οποία δεν υφίσταται λόγω της αντιδημοκρατικής διεξαγωγής των εκλογών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομιμότητα αυτή χρησιμοποιείται στη συνέχεια σε εγχώριο επίπεδο για την ενίσχυση της συμμόρφωσης των πολιτών και της στήριξης προς το καθεστώς και το δικαίωμα διακυβέρνησής του, καθώς και για την αποδυνάμωση και την απονομιμοποίηση οποιασδήποτε αντιπολίτευσης κατά του καθεστώτος·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ θα πρέπει να επιλέγει με ιδιαίτερη προσοχή τις εκλογές τις οποίες παρακολουθεί, προκειμένου να μην να θεωρηθεί ότι νομιμοποιεί και υποστηρίζει το αποτέλεσμα αντιδημοκρατικών εκλογών·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποδυνάμωση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και του κράτους δικαίου και η συνολική οπισθοδρόμηση της δημοκρατίας σε αυταρχικά και ανελεύθερα καθεστώτα επιτρέπουν στρατηγικές νομιμοποίησης των εν λόγω καθεστώτων, μεταξύ άλλων με άρση των αποτελεσματικών ελέγχων για την επιβολή κατασταλτικών νόμων, τον έλεγχο των μέσων ενημέρωσης και τις κακόβουλες παρεμβολές στα ψηφιακά κανάλια επικοινωνίας·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελευθερία και η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης αποτελούν κρίσιμες συνιστώσες του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, καθιστούν δε δυνατή τη διαμόρφωση δημοκρατικών, ελεύθερων και συμμετοχικών κοινωνιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφάνεια όσον αφορά την ιδιοκτησία και τη χρηματοδότηση των μέσων ενημέρωσης και οι διασφαλίσεις για τη διασφάλιση της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και την αποφυγή του κινδύνου συγκέντρωσης ισχύος στα μέσα ενημέρωσης, τους φορείς εκμετάλλευσης πλατφορμών και τους διαδικτυακούς μεσάζοντες είναι ουσιαστικής σημασίας για την εκπλήρωση του ρόλου των μέσων ενημέρωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι ζωτικής σημασίας οι πολίτες να έχουν πρόσβαση σε ανεξάρτητες και αξιόπιστες πληροφορίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάδοση ψευδών πληροφοριών, προπαγάνδας και παραπληροφόρησης δημιουργεί κλίμα παγκόσμιου σκεπτικισμού που απειλεί την ελευθερία της πληροφόρησης και τον δημοκρατικό διάλογο·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα αυταρχικά και ανελεύθερα καθεστώτα έχουν αναπτύξει νέους τρόπους και στρατηγικές συμμόρφωσης για την αντιμετώπιση του κόστους πλήρους συμμόρφωσης με τα διεθνή πρότυπα παρακολούθησης εκλογών, χωρίς να τα απορρίπτουν ρητά· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι στρατηγικές αυτές περιλαμβάνουν την ανάληψη εγχώριων και διεθνών δραστηριοτήτων παρατήρησης που δεν συμμορφώνονται με τα διεθνή πρότυπα, όπως η ανάπτυξη ψευδών εκλογικών παρατηρητών που συμβάλλουν στη χειραγώγηση του μετεκλογικού λόγου για τη στήριξη αυταρχικών και ανελεύθερων καθεστώτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολίτες σε τέτοια καθεστώτα έχουν περιορισμένες ευκαιρίες να παρακολουθήσουν εκλογές και, εάν το πράξουν, τα καθεστώτα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να δυσφημίσουν τους παρατηρητές ή να παρακάμψουν τις προσπάθειές τους·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα αυταρχικά και ανελεύθερα καθεστώτα οργανώνονται διαρκώς καλύτερα στις αμοιβαίες προσπάθειές τους να παρέχουν διεθνή νομιμότητα στις ψευδείς εκλογές τους μέσω ψευδών διεθνών δραστηριοτήτων παρατήρησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα καθεστώτα αυτά συμβάλλουν στη διάβρωση της παγκόσμιας εμπιστοσύνης στους δημοκρατικούς θεσμούς, αντιγράφοντας, αναπτύσσοντας και διαδίδοντας ανεμπόδιστα δόλιες πρακτικές· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα αυταρχικά και ανελεύθερα καθεστώτα χρησιμοποιούν επίσης τους διεθνείς θεσμούς προς όφελός τους, μεταξύ άλλων για την προώθηση αντίθετων κανόνων στο πλαίσιο των θεσμών παγκόσμιας διακυβέρνησης και τη νομιμοποίηση νοθευμένων εκλογών·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Αποστολές Παρατήρησης Εκλογών της ΕΕ στοχεύουν στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις εκλογές, στον εντοπισμό της νοθείας και στην παροχή τεκμηριωμένης και τεκμηριωμένης αξιολόγησης εκλογικών διαδικασιών·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σοβαρότητα και η κλίμακα των επιθέσεων κατά αμερόληπτων εκλογικών παρατηρητών – συμπεριλαμβανομένων της παρενόχλησης, της δυσφήμισης, των απειλών, των παραβιάσεων των δικαιωμάτων, των απελάσεων, της σωματικής βίας ή ακόμα και των δολοφονιών – έχουν ενταθεί τα τελευταία χρόνια, δημιουργώντας ένα περιβάλλον αβεβαιότητας και ανασφάλειας όσον αφορά το σημαντικό έργο τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ θεωρεί τους εκλογικούς παρατηρητές υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εντάσεις μεταξύ δημοκρατιών και αυταρχικών καθεστώτων γίνονται όλο και πιο γεωπολιτικές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η τάση αυτή απαιτεί από την ΕΕ να εγείρει τις δημοκρατικές ανησυχίες της στο υψηλότερο πολιτικό επίπεδο, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία πιο στρατηγικών συμμαχιών για τη δημοκρατία, θεωρώντας την προώθηση και την προάσπιση της δημοκρατίας ως στρατηγικό συμφέρον και βασικό μέρος των γεωοικονομικών και εμπορικών στρατηγικών της και αναζητώντας καινοτόμους τρόπους για τη στήριξη της φωνής των πολιτών καταγγέλλουν τα αυταρχικά καθεστώτα και τις στρατηγικές νομιμοποίησής τους·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ θα πρέπει να υιοθετήσει μια συστηματική προσέγγιση όσον αφορά το δικαίωμα συμμετοχής, μεταξύ άλλων με την προβολή της ισχυρής της στήριξης στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, και με την αντιμετώπιση των εκλογικών ελλείψεων με συνεπή τρόπο, ακόμη και όταν εμφανίζονται σε χώρες στενούς εταίρους· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ δεν θα πρέπει να επικεντρωθεί μόνο στις εκλογικές διαδικασίες καθαυτές, αλλά επίσης στο περιβάλλον και στα βαθύτερα αίτια της νομιμοποίησης του αυταρχισμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Ευρωπαίοι παράγοντες δεν θα πρέπει να συμβάλλουν στη νομιμοποίηση εκλογών σε ανελεύθερα και αυταρχικά καθεστώτα·

1. συνιστά στο Συμβούλιο και στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας:

Ευαισθητοποίηση για το δικαίωμα συμμετοχής σε αδιάβλητες εκλογές

α) να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν πιο αποφασιστικές και αποτελεσματικές δράσεις της ΕΕ για την προώθηση και την προστασία του δικαιώματος συμμετοχής, που αποτελεί παγκόσμιο ανθρώπινο δικαίωμα, στο πλαίσιο μιας πολύ ευρύτερης στρατηγικής για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη στήριξη της δημοκρατίας· να διασφαλίσουν ότι οι δράσεις αυτές ενσωματώνουν μια προσέγγιση με βάση το φύλο και την ένταξη για ομάδες που βρίσκονται σε επισφαλή κατάσταση·

β) να υπογραμμίσουν την εγγενή διασύνδεση μεταξύ του δικαιώματος συμμετοχής σε αδιάβλητες εκλογές και άλλων θεμελιωδών ελευθεριών, ιδίως των ελευθεριών της κυκλοφορίας, της γνώμης και της έκφρασης, του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι, καθώς και του δικαιώματος να μην υφίστανται διακρίσεις, χωρίς τις οποίες είναι αδύνατη η πραγματική άσκηση του δικαιώματος συμμετοχής σε αδιάβλητες εκλογές· να υπογραμμίσουν, επιπλέον, τον καίριο ρόλο του κράτους δικαίου σε αυτό το πλαίσιο·

γ) να αντιμετωπίσουν με συστηματικό και ισχυρό τρόπο τις προσπάθειες τρίτων χωρών να περιορίσουν την άσκηση του δικαιώματος συμμετοχής των μειονοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων, των νέων, των γυναικών, των αυτοχθόνων ομάδων και άλλων κοινωνικών ομάδων· να καλέσουν, ειδικότερα, τις αρχές τρίτων χωρών να παρακολουθούν τη ρητορική μίσους από δημόσιες αρχές και εκλεγμένους αξιωματούχους και να εγκρίνουν ισχυρά και συγκεκριμένα μέτρα και κυρώσεις για την καταπολέμησή της, προκειμένου να προχωρήσουν προς μια προσέγγιση μηδενικής ανοχής στον ρατσισμό και τις διακρίσεις·

δ) να συνεργαστούν με χώρες εκτός ΕΕ για τη διασφάλιση ενός προσβάσιμου και ευνοϊκού περιβάλλοντος για τα άτομα με αναπηρία, το οποίο θα τους επιτρέπει να συμμετέχουν στον πολιτικό και δημόσιο βίο των κοινοτήτων τους· να τονίσουν, ειδικότερα, την ανάγκη αντιμετώπισης των νομικών και διοικητικών εμποδίων στην πολιτική συμμετοχή καθιστώντας πιο προσιτά τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τις εκλογικές διευκολύνσεις και το εκλογικό υλικό, διευρύνοντας τις ευκαιρίες συμμετοχής στον πολιτικό και δημόσιο βίο και αυξάνοντας την ευαισθητοποίηση σχετικά με το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην πολιτική συμμετοχή και συλλέγοντας δεδομένα για τη μέτρηση αυτής της πολιτικής συμμετοχής·

ε) να εξορθολογίσουν το δικαίωμα συμμετοχής στην εργαλειοθήκη εξωτερικής δράσης της ΕΕ, η οποία πρέπει να εφαρμοστεί από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τρίτες χώρες σε πολύ στενή συνεργασία με τις πρεσβείες των κρατών μελών·

στ) να αναγνωρίσουν και να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις στην άσκηση του δικαιώματος συμμετοχής εντός της ΕΕ, με σκοπό την ενίσχυση της νομιμότητας και της αξιοπιστίας της εξωτερικής δράσης της ΕΕ στον τομέα αυτό·

ζ) να αναγνωρίσουν τη σοβαρότητα των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι που ζουν υπό αυταρχικά και ανελεύθερα καθεστώτα όσον αφορά την πρόσβαση σε τεκμηριωμένες και αλογόκριτες εκλογικές πληροφορίες και τη διάκρισή τους από την καθεστωτική προπαγάνδα, καθώς και την πρόσβαση σε αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τους υποψηφίους, τις προτιμήσεις ψήφου και τη διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας, που εμποδίζει την ικανότητά τους να κατανοήσουν κατά πόσον οι εκλογές είναι πραγματικά ανταγωνιστικές και κατά πόσον οι προτιμήσεις των πολιτών αντικατοπτρίζονται στα αποτελέσματα, και να εργαστούν για να αποτρέψουν την κατάχρηση των δημόσιων πόρων και την εξαγορά ψήφων· να λάβουν υπόψη τη φθορά που προκαλούν οι χειραγωγημένες, αδιαφανείς και παράνομες εκλογές στο κοινό, καθώς προκαλούν δυσπιστία απέναντι τόσο στους εθνικούς όσο και στους διεθνείς κυβερνητικούς θεσμούς·

η) να αναγνωρίσουν τη σημασία της πρόσβασης σε καθολική και δωρεάν εκπαίδευση που δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους να λαμβάνουν ελεύθερες αποφάσεις·

Εργαλεία και διαδικασίες της ΕΕ

θ) να αντικρούσουν το αφήγημα που προωθείται από αυταρχικά και ανελεύθερα καθεστώτα ότι έχουν εντολή από τους πολίτες τους ως αποτέλεσμα αδιάβλητων εκλογών· να διαμορφώσουν, στο πλαίσιο αυτό, μια ολοκληρωμένη παγκόσμια στρατηγική της ΕΕ για την αντιμετώπιση των εργαλείων που χρησιμοποιούν τα καθεστώτα αυτά για τη νομιμοποίηση των εκλογών, όπως οι ψευδείς παρατηρητές και οι σκιώδεις ομάδες εκλογικών παρατηρητών, μεταξύ άλλων από κράτη μέλη της ΕΕ και θεσμικά όργανα της ΕΕ, όπως ορισμένοι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αντί τυποποιημένων διεθνών αποστολών· να διασφαλίσουν ότι η στρατηγική αυτή υπερβαίνει τον διάλογο και τις δηλώσεις ανησυχίας της ΕΕ και αποσκοπεί στη βελτίωση των προτύπων της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στις ενδιαφερόμενες χώρες· να συνεργαστούν με τις δημοκρατικές χώρες για την ενίσχυση των διεθνών θεσμών με στόχο την αποτροπή της διείσδυσης αυταρχικών και ανελεύθερων καθεστώτων και της χρησιμοποίησής τους για τους δικούς τους σκοπούς·

ι) να ενισχύσουν τη σύνδεση μεταξύ του έργου παρακολούθησης εκλογών και της ευρύτερης στήριξης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία με τη χρήση μέσων πολιτικής, εμπορίου και συνεργασίας· να θεωρούν τις αυταρχικές στρατηγικές εκλογικής νομιμοποίησης πρώιμα συμπτώματα υποκείμενων μη δημοκρατικών τάσεων και να αντιδρούν αναλόγως· να καταπολεμούν αυταρχικά αφηγήματα που έρχονται σε αντίθεση με την ασφάλεια και τη δημοκρατία περιορίζοντας τις θεμελιώδεις ελευθερίες υπό το πρόσχημα της κρατικής ασφάλειας, και απόπειρες αυταρχικών και ανελεύθερων καθεστώτων να εκμεταλλευτούν τομείς πολιτικής όπως το κλίμα, ο αθλητισμός και η διεθνής ανάπτυξη, για να ενισχύσουν αθέμιτα τη νομιμότητά τους·

ια) να αντιμετωπίζουν τις προσπάθειες αυταρχικών και ανελεύθερων καθεστώτων για τη δημιουργία εσφαλμένων εσωτερικών αντιλήψεων σχετικά με τη γνησιότητα των νοθευμένων εκλογών τους· να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στη διαρκώς εντεινόμενη αθέμιτη χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και των επικοινωνιών και της τεχνητής νοημοσύνης από αυταρχικά και ανελεύθερα καθεστώτα για τη χειραγώγηση των εκλογών, που έχει ως στόχο να επηρεαστεί αρνητικά η συμμετοχή μέσω της διάδοσης προπαγάνδας και παραπληροφόρησης και της επιβολής περιορισμών στην πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις ιδέες και τους υποψηφίους της αντιπολίτευσης·

ιβ) να παρακολουθούν και να καταγγέλλουν τον ρόλο των ιδιωτικών εταιρειών που ειδικεύονται σε εκστρατείες παραπληροφόρησης και προσφέρουν συγκαλυμμένη ανάμιξη στις εκλογές και χειραγώγηση των απόψεων του κοινού σε τρίτες χώρες· να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι δημόσιες υποθέσεις, τα μέσα ενημέρωσης και οι διαδικτυακές εταιρείες που εδρεύουν στην ΕΕ δεν επιδίδονται σε τέτοιες συμπεριφορές σεβόμενες αυστηρά το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα, και τηρούν το ίδιο επίπεδο προστασίας των δεδομένων στις χώρες εταίρους με εκείνο που υποχρεούνται να πράττουν βάσει του ΓΚΠΔ στην ΕΕ ([1]), ιδίως κατά τη διάρκεια προεκλογικών εκστρατειών· να διασφαλίσουν ότι οι εν λόγω εταιρείες συμμορφώνονται με τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα και ότι λογοδοτούν όταν δεν το πράττουν·

ιγ) να αντιμετωπίσουν την πρακτική της χρήσης μεροληπτικών εκλογικών παρατηρητών για την απόπειρα δυσφήμισης του έργου γνήσιων διεθνών και ενωσιακών αποστολών εκλογικών παρατηρητών·

ιδ) να αναγνωρίσουν τον καίριο ρόλο της κοινωνίας των πολιτών στην καταγγελία των ψευδών εκλογών και στην απονομιμοποίησή τους στα μάτια των τοπικών πληθυσμών· να στηρίζουν τις ανεξάρτητες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τις δυνάμεις της δημοκρατικής αντιπολίτευσης, τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τα μέσα ενημέρωσης, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων και επικοινωνιακών στρατηγικών, και μέσω της συλλογής δεδομένων σχετικά με παραβιάσεις του δικαιώματος συμμετοχής σε γνήσιες εκλογές· να τονίσουν ότι η διαφάνεια όσον αφορά τη χρηματοδότηση των μέσων ενημέρωσης και τα πραγματικά ελεύθερα και ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης είναι καίριας σημασίας για την πρόληψη της αθέμιτης επιρροής·

ιε) να στηρίζουν, ειδικότερα, τους τοπικούς παρατηρητές εκλογών, οι δραστηριότητες των οποίων αυξάνουν την πεποίθηση των πολιτών ότι το δικαίωμά τους να συμμετέχουν σε αδιάβλητες εκλογές θα γίνεται σεβαστό, και να καταδικάζουν απερίφραστα τις επιθέσεις εναντίον τους· να στηρίζουν περιφερειακά και παγκόσμια δίκτυα παρατηρητών πολιτών που παρέχουν αλληλεγγύη, ανάπτυξη ικανοτήτων και ανταλλαγές εμπειριών με τοπικές ομάδες, τα οποία μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των αμοιβαίων προσπαθειών απολυταρχικών και ανελεύθερων καθεστώτων για τη νομιμοποίηση εκλογών·

ιστ) να προβάλλουν ευρέως πληροφορίες σχετικά με τις αδιάβλητες εκλογές και το δικαίωμα των πολιτών να συμμετέχουν σε αυτές, καθώς και το δικαίωμα των μειονοτήτων να ψηφίζουν, στο πλαίσιο της στήριξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του εκδημοκρατισμού, στα έργα στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Η Ευρώπη στον κόσμο και του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης εκλογικών παρατηρητών ως υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· να στηρίξουν το Παγκόσμιο Δίκτυο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τον σκοπό αυτό· να στηρίζουν προγράμματα που αποσκοπούν στη βελτίωση του νομοθετικού και διοικητικού πλαισίου για τις εκλογές σε τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης των εθνικών εκλογικών επιτροπών·

ιζ) να αξιοποιήσουν την εργαλειοθήκη της ΕΕ στην πολιτιστική διπλωματία και τις διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις για την ενίσχυση του δικαιώματος συμμετοχής και την αντιμετώπιση των αφηγημάτων αυταρχικών και ανελεύθερων καθεστώτων που προσπαθούν να νομιμοποιήσουν ψευδείς εκλογές, όπως επίσης να ενισχύσουν μια οικουμενική δημοκρατική νοοτροπία· να οικοδομήσουν μια τέτοια συνεργασία σε γνήσια εταιρικές σχέσεις, δεδομένου ιδίως ότι η διασφάλιση της εκλογικής διαφάνειας, η παύση των εξωτερικών παρεμβάσεων και η βελτίωση των δημοκρατιών αποτελούν έργο σε εξέλιξη, που απαιτεί τολμηρές, καινοτόμες και κοινές λύσεις·

ιη) να παρέχουν μεγαλύτερη στήριξη σε πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την κατάρτιση για την παρακολούθηση εκλογών και την ανάπτυξη γνώσεων σε τοπικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο και τη συνεργασία με τα τοπικά μέσα ενημέρωσης και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών· τονίζει τη σημασία της στήριξης και της ανάπτυξης ικανοτήτων των τοπικών εκλογικών παρατηρητών για τη διασφάλιση μιας πιο βιώσιμης προσέγγισης για την οικοδόμηση της δημοκρατίας·

ιθ) να υποστηρίζουν την Ομάδα Στήριξης της Δημοκρατίας και Συντονισμού των Εκλογών του Κοινοβουλίου και το έργο της, ιδίως στο πλαίσιο της παρακολούθησης εκλογών· να αξιολογήσουν τον τρόπο αντιμετώπισης του ολοένα και συχνότερου σεναρίου όπου χώρες αρνούνται να καλέσουν την ΕΕ να παρακολουθήσει τις εκλογές τους·

κ) να παρακολουθούν στενά την έγκριση και την εφαρμογή των συστάσεων των αποστολών παρακολούθησης εκλογών της ΕΕ και του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR) του ΟΑΣΕ και να τις συμπεριλάβουν ως ουσιαστικό μέρος του συνολικού πλαισίου για τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της ενδιαφερόμενης χώρας· να δίνουν κατάλληλη συνέχεια στις συστάσεις των αποστολών εκλογικών παρατηρητών της ΕΕ, με μεγαλύτερη συμμετοχή του Κοινοβουλίου· να διασφαλίσουν ότι οι δημόσιες δηλώσεις της ΕΕ σχετικά με τις εκλογές σε τρίτες χώρες τηρούν αυστηρά τις αξίες της ΕΕ στους τομείς της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των εκλογών και συνάδουν με τα πορίσματα των αποστολών εκλογικών παρατηρητών της ΕΕ·

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

κα) να εξετάσουν το δικαίωμα συμμετοχής και όλες τις άλλες πτυχές της εκλογικής ακεραιότητας σε τρίτες χώρες μέσω των διαλόγων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα· να διασφαλίσουν ότι οι διάλογοι αυτοί συμπληρώνονται από ένα τμήμα στο οποίο συμμετέχουν ανεξάρτητες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών·

κβ) να χρησιμοποιήσουν το παγκόσμιο καθεστώς κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα (νόμος Magnitsky της ΕΕ) για τα πρόσωπα που ευθύνονται για σοβαρές παραβιάσεις του δικαιώματος συμμετοχής και των δημοκρατικών εκλογικών προτύπων, και να αξιοποιήσουν περαιτέρω τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ για την επιβολή κυρώσεων σε όσους υπονομεύουν σταδιακά και συγκαλυμμένα τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου σε τρίτες χώρες· να διασφαλίσουν ότι η αναστολή των εν λόγω περιοριστικών μέτρων εξαρτάται από την πραγματική βελτίωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στην οικεία χώρα· να εξετάσουν το ενδεχόμενο ανάπτυξης αποτελεσματικών και αποτρεπτικών μέτρων κατά των ατόμων που συμμετέχουν σε ψευδείς αποστολές παρακολούθησης εκλογών, συμπεριλαμβανομένων των μελών των εθνικών κοινοβουλίων, των πολιτικών από τα κράτη μέλη της ΕΕ και των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

κγ) να αναγνωρίσουν τον ρόλο των αποστολών παρακολούθησης εκλογών της ΕΕ και του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ — συμπεριλαμβανομένου του ρόλου του Κοινοβουλίου — στην παροχή στοιχείων σχετικά με το κατά πόσον οι εκλογές είναι γνήσιες και να βελτιώσουν περαιτέρω αυτό το μέσο, μεταξύ άλλων ενισχύοντας την προβολή του, καταδικάζοντας τις ψευδείς αποστολές παρακολούθησης εκλογών και ενισχύοντας την επικοινωνιακή στρατηγική τόσο προεκλογικά όσο και μετεκλογικά· να αυξήσουν τη στήριξη για μακροχρόνιες αποστολές εκλογικών παρατηρητών, δεδομένου ότι ορισμένες από τις σοβαρότερες παραβιάσεις των εκλογικών διαδικασιών λαμβάνουν χώρα πριν την ημέρα των εκλογών· να εφοδιάσουν τις αποστολές εκλογικών παρατηρητών της ΕΕ με κατάλληλη και επικαιροποιημένη τεχνική εμπειρογνωσία και πόρους για την επαρκή παρακολούθηση των πτυχών που σχετίζονται με τους νέους κινδύνους που ενέχει η χρήση των νέων τεχνολογιών εκλογικών πληροφοριών και επικοινωνιών·

Δράση της ΕΕ σε διεθνή φόρα

κδ) να προωθήσουν τη στενή συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των δημοκρατικών χωρών, των πολυμερών θεσμών, όπως το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης, και των οργανισμών που προσυπέγραψαν τη Διακήρυξη Αρχών των Ηνωμένων Εθνών για τη Διεθνή Παρακολούθηση των Εκλογών ως μέσο για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της νομιμοποίησης των ψευδών εκλογών και των ψευδών παρατηρητών σε διεθνή φόρουμ, ιδίως στον ΟΗΕ·

κε) να προωθήσουν την ιδέα της ανάπτυξης κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με το δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, με μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών· να αξιολογήσουν τη σκοπιμότητα της περαιτέρω ανάπτυξης και συστηματοποίησης του γενικού σχολίου αριθ. 25 του άρθρου 25 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, προκειμένου να αποδειχθεί η σχέση μεταξύ του δικαιώματος συμμετοχής και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι νέες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων της παραπληροφόρησης στο διαδίκτυο και της ανόδου του αυταρχισμού·

κστ) να καταδικάσουν την υπονόμευση των διεθνώς ανεπτυγμένων προτύπων στο πλαίσιο των προσπαθειών εκλογικής νομιμοποίησης· να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στα αφηγήματα που προωθούν εναλλακτικές αξίες ως πηγή νομιμότητας για μη αδιάβλητες εκλογές, όπως η κανονιστική υπεροχή της εθνικής νομοθεσίας έναντι των διεθνώς ανεπτυγμένων προτύπων, οι θρησκευτικές και οι παραδοσιακές αξίες, οι πολιτιστικές ιδιοσυγκρασίες ή η προτεραιότητα στην ανάπτυξη·

κζ) να ηγηθούν των προσπαθειών για μεγαλύτερη προβολή της Διακήρυξης Αρχών των Ηνωμένων Εθνών για τη Διεθνή Παρακολούθηση των Εκλογών και του έργου των οργανώσεων που την έχουν προσυπογράψει και δραστηριοποιούνται στην παρακολούθηση εκλογών· να εξετάσουν το ενδεχόμενο να ζητήσουν την επικαιροποίηση του καταλόγου των εγκριτικών οργανώσεων της Διακήρυξης Αρχών των Ηνωμένων Εθνών για τη Διεθνή Παρακολούθηση των Εκλογών, προκειμένου να ενισχυθεί η αξιοπιστία του και να καθιερωθεί ένας σαφής τρόπος διαφοροποίησης μεταξύ πραγματικών ομάδων παρατήρησης και ψευδών παρατηρητών· να υιοθετήσουν παρόμοια προσέγγιση σε σχέση με το Παγκόσμιο Δίκτυο Εγχώριων Εκλογικών Παρατηρητών· να διερευνήσουν τρόπους αμφισβήτησης της νομιμότητας των σκιωδών οργανώσεων και των ψευδών παρατηρητών·

κη) να προωθήσουν τον ρητό προσδιορισμό διεθνών και εθνικών αμερόληπτων εκλογικών παρατηρητών ως υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο των σχετικών πολυμερών φόρουμ και στο πλαίσιο των επαφών της ΕΕ με άλλους διεθνείς οργανισμούς και να επιμείνουν στην απαιτούμενη προστασία για τους αμερόληπτους παρατηρητές εκλογών, ώστε να μπορούν να εκτελούν τα καθήκοντά τους ανεξάρτητα και με ασφάλεια·

2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει την παρούσα σύσταση στο Συμβούλιο και στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας.